

GRAND CURTIUS

WAPENAFDELING BEZOEKERSGIDS

NL

SAMENVATTING

Korte woordenlijst	4
Een poging tot een definitie	6
De geschiedenis van de wapenindustrie van Luik	8
De collectie van het Wapenmuseum van Luik	11
 Belangrijkste wapens - civiele vuurwapens	 12
• Jachtgeweer Anson & Deeley-systeem	12
• Jachtgeweer B25 Browning	13
• Pistool met de lopen boven op elkaar	15
• Deringer zakpistool	16
• Express: de karabijn van de safari's	17
• Winchester-karabijn 1866 'Yellow Boy'	18
• Halfautomatisch pistool Walther PPK	19
• Halfautomatisch pistool Colt M1911	20
 Belangrijkste wapens – Militaire vuurwapens	 21
• Halfautomatisch pistool Glock 17	21
• CSRG 'Chauchat' machinegeweer	22
• Grendelgeweer Lebel 1886 model 1915	23
• Mauser 'Turks' grendelgeweer 1893	24
• Pantserbuks Mauser Tankgewehr	26
• Halfautomatisch pistool Luger P08	27
• Machinepistool FN P90	28
 Belangrijkste wapens – Koude wapens	 29
• Samoerai-pantser, Edo-periode	29
• Harnas voor de cavalerie, einde 16e eeuw	31
• Karolingisch zwaard	32
• Hellebaard	34

De collecties van Grand Curtius zijn rijk en divers en weerspiegelen het indrukwekkende historische en artistieke verleden van Luik. Binnen het museum neemt de wapencollectie een speciale plaats in, volledig gewijd aan een van de meest karakteristieke industrieën van Luik: de wapenkamer. Aanvankelijk geïntegreerd met de andere collecties in de hoofdtentoonstelling, verdiende dit uitzonderlijke arsenaal nog meer aandacht.

De reorganisatie van de afdeling wapens begon in 2017 en zal in november 2023 worden afgerond met de opening van de afdeling gewijd aan wapens met scherpe rand, die zal worden ondergebracht op de 3e verdieping van het Palais Curtius. Deze laatste fase voltooit de bemiddeling en interpretatie van de tentoongestelde werken, met inbegrip van de verdiepingen gewijd aan civiele en militaire wapens. Deze bemiddeling, die essentieel is, moest rekening houden met de uitdagingen die de conflicten van onze geschiedenis met zich meebrengen; het roept vragen op over de verschillende manieren om deze herinnering en deze waarden over te dragen, terwijl men binnen een erfgoed en historisch kader blijft.

We prijzen het werk van het hele team van het museum, onder de dynamische en energieke leiding van de huidige conservator, die deze presentatie nieuw leven heeft ingeblazen, met een resolute focus op de toegankelijkheid voor het publiek.

Deze Essentieel, een essentieel bemiddelingsinstrument, zal de bezoekers voor, tijdens en na hun bezoek begeleiden.

Mehmet AYDOĞDU
Schepen van Cultuur
en Intercultuur van de Stad Luik

KORTE WOORDENLIJST

Afvuurstang intern onderdeel van een wapen tussen de trekker en de haan. Wanneer de trekker wordt overgehaald laat deze de trekkerstang draaien waardoor de haan wordt ontgrendeld, die vervolgens op het slaghoedje slaat.

Geweer vuurwapen voorzien van een lange loop en een schouderkolf.

Geweerlade onderdeel van hout of plastic dat onder de loop is geplaatst en ervoor zorgt dat het wapen beter in de hand ligt waarbij de hand van de schutter wordt beschermd tegen de hitte van de loop.

Haan mechanisch onderdeel dat in oude wapens zorgt dat het buskruit vlam vat en in nieuwe wapens slaat op de patroon (haan met lontslot, haan met radslot en haan met vuursteenslot...)

Kaliber hiermee wordt de diameter aangegeven van projectielen maar ook van de binnenkant van de loop van het wapen.

Kamer verbrandingskamer aan de achterkant van de loop, waarin de munitie wordt gedaan, waarop percussie wordt uitgeoefend waarna deze gelanceerd wordt.

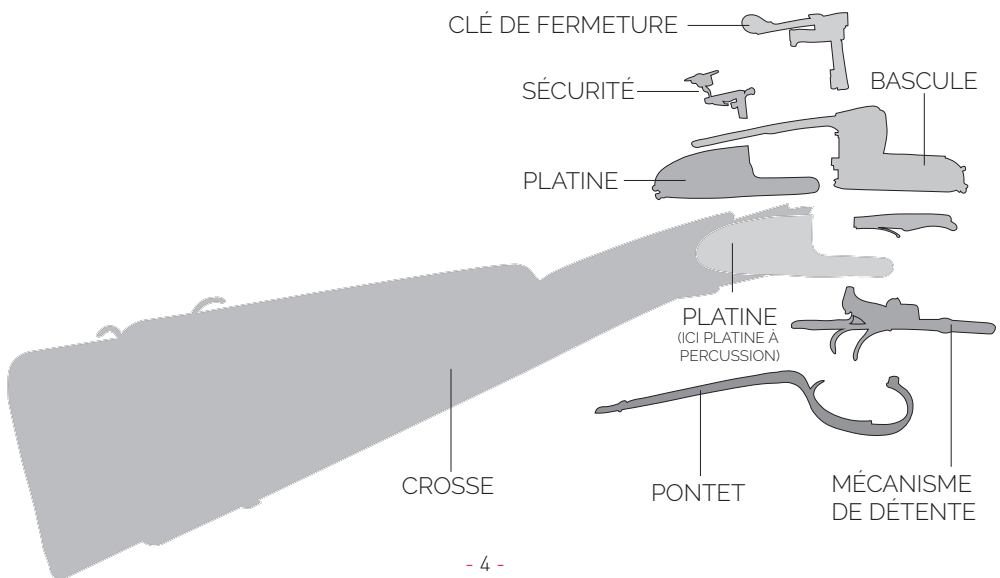
Karabijn vuurwapen waarvan de ziel van de loop is voorzien van strepen en spiralen.

Kern binnenoppervlak van de loop.

Kogel een door een vuurwapen afgeschoten projectiel.

Kolf onderdeel van een vuurwapen, van oorsprong gemaakt van hout, waarmee het wapen wordt vastgehouden.

Kulas bij wapens die via de mond worden geladen is de kulas het versterkte gedeelte aan de onderkant van de loop dat de lading bevat. Bij modernere wapens bevindt de kulas zich achter de loop om te zorgen dat de mechaniek van het bij het schot geproduceerde gas luchtdicht afgesloten is zodat het projectiel door de loop van het wapen naar buiten wordt geschoten.

Laadpan holle ruimte in lontslot-, radslot- en vuursteenslotwapens waarin het slaghoedje zit.

Laadstok een laadstok waarmee het projectiel via de wapenmond tegen het poeder kon worden gedrukt.

Loop deel van het wapen dat bestaat uit een buis waarmee projectielen afgeschoten kunnen worden.

Loopopening deel van het wapen waaruit het projectiel wordt afgevuurd en bij oude wapens wordt via deze opening de munitie ingebracht.

Patroon het patroon bevat de kogel(s), het buskruit en het slaghoedje

Pistool vuistvuurwapen waarvan de kamer onderdeel is van de loop of in het verlengde ligt van de loop.

Pulverine zwart buskruit rijk aan salpeter dat gebruikt werd om de laadpan te ontsteken na percussie. Gebruikt tot de komst van kwikfulminaat.

Revolver vuistvuurwapen voorzien van een systeem van meerdere kamers die al draaiend voor de loop komen te liggen.

Slaghoedje het explosieve materiaal dat een vlam produceert die de kruitlading van het wapen in brand zet.

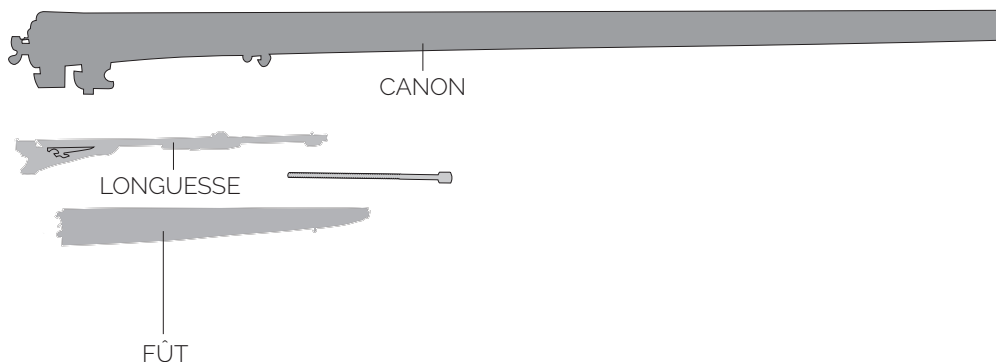
Slot het mechanische gedeelte van een vuurwapen dat zorgt voor de percussie.

Trekker onderdeel van de ontstekingsmechaniek, waar druk op wordt uitgeoefend door de schutter, waardoor het schot gelost wordt.

Trekkerbeugel metalen ring die de trekker beschermd tegen onbedoelde druk.

Trommel cilindervormig onderdeel van een revolver waarin een aantal kamers zitten met daarin de patronen, wanneer het draait komen deze een voor een voor het eind van de loop te liggen.

Vulmiddel van oorsprong plantenmateriaal dat gebruikt werd om het projectiel af te schermen van de explosieve lading.

EEN POGING TOT EEN DEFINITIE

Een vuurwapen is een instrument waarmee een of meerdere projectielen kunnen worden gelanceerd in een bepaalde richting en over een bepaalde afstand door gebruik te maken van de kracht van gassen die vrijkomen bij de ontploffing van een chemische substantie. Door de eeuwen heen werden verschillende ontstekingsmechanieken ontwikkeld met als doel maximale effectiviteit, gebruiksgemak en veiligheid met zo weinig mogelijk nadelen. Draagbare wapens kunnen bijvoorbeeld worden ingedeeld in wapens waarbij de lading plaatsvindt via de loopopening van het wapen (1400-1850) of via de kulas (na 1850).

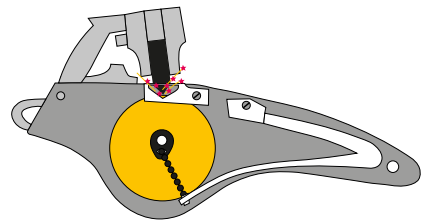
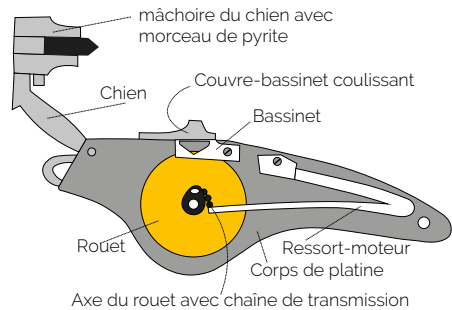
*Lontslot

De ontsteking van de eerste vuurwapens met buskruit gebeurde door een aangestoken lont met de hand voor de buis met buskruit te houden. De lontsloten, de eerste soort mechaniek die gebruikt werd om vuurwapens veiliger te maken, werden ontwikkeld in het begin van de 15e eeuw en bleven in gebruik tot omstreeks 1720, terwijl er intussen ook al andere ontstekingsmechanieken werden toegepast. Aan het slot is een 'S'-vormig onderdeel bevestigd, de serpentijn, waarop de aangestoken lont wordt bevestigd. Dankzij de mechaniek kan de schutter de serpentijn laten draaien zodat het buskruit in de laadpan aangestoken wordt. Via het zundgat (het kanaal tussen de laadpan en de basis van de loop) kan de vlam bij het buskruit komen.

*Radslot

Deze complexe mechaniek waarvan de uitvinding soms wordt toegeschreven aan Leonardo da Vinci verscheen in het begin van de 16e eeuw en lijkt op de mechaniek van een klok. Een voordeel was dat het hiermee mogelijk was om wapens te vervoeren

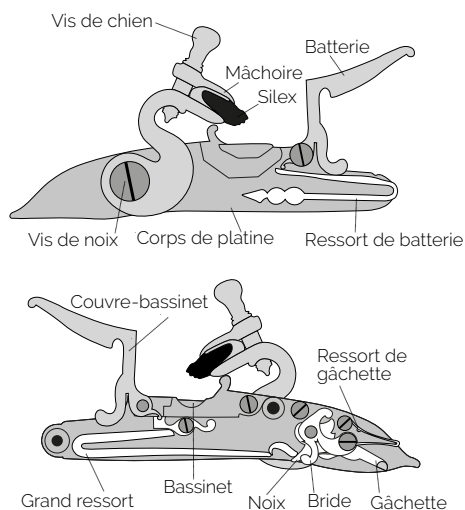
die al geladen waren en schietklaar. Op het slot zit een metalen getande schijf (het rad) die door middel van draaien in beweging wordt gebracht door een veer met ketting. Het rad schraapt langs pyriet (ijzerkies) dat wordt vastgehouden door de haan van het geweer. Het schrapen van het wiel tegen het pyriet veroorzaakt een vonkenregen waardoor het buskruit in brand wordt gestoken.

*Vuursteenslot

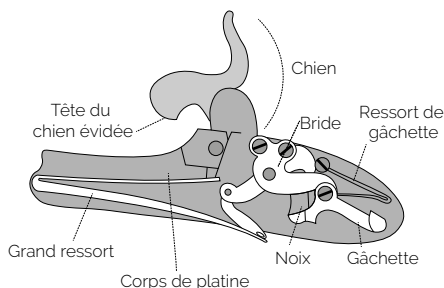
In de 16e eeuw verschijnen er meer eenvoudige mechanieken gebaseerd op hetzelfde principe als dat van een aansteker. Een afgeschuind stuk vuursteen dat vastgehouden wordt door de haan, stoot op een metalen onderdeel (batterij) wanneer er druk op de trekker wordt uitgeoefend. De schok produceert een vonkenregen die in de laadpan terecht komt waar het buskruit in zit, terwijl de klep van de laadpan opengaat.

Dit systeem, dat betrouwbaarder is dan een lontslot en zuiniger dan een radslot, zal gedurende meer dan twee eeuwen in heel Europa gebruikt worden.

*Percussieslot

Dankzij de ontwikkeling van de scheikunde in de 18e eeuw, ontdekt men de explosieve eigenschappen van kwik- en zilverfulminaat. Daardoor wordt vanaf het begin van de 19e eeuw het buskruit in vuurwapens vervangen door fulminaat. Wat betreft de mechaniek wordt de haan vervangen door een hamer die op een koperen slaghoedje met de munitie slaat.

*Laden via de kulas

Het systeem van het laden via de kulas was al langer bekend maar zolang het probleem van verstopping van de kamer aan schutterskant niet kon worden opgelost werd dit systeem nooit populair. Maar belangrijke uitvindingen zoals patronen met een bodem van uitzetbaar metaal zorgen ervoor dat dit systeem zich verder ontwikkelt in de tweede helft van de 19e eeuw. Het toenemend gebruik van patronen leidt tot een veelvoud aan wapens zonder zichtbare haan, evenals de ontwikkeling van het vergrendelings-systeem (achtereenvolgens sluiting, percussie, opening en uitwerpen van de lege patroonhuls) en het repeetersysteem (door de handmatige bediening van de vergrendeling kan een gebruikte patroonhuls worden uitgeworpen en munitie worden verplaatst van de lader naar de loop).

*Semi-automatische en automatische wapens

Aan het eind van de 19e eeuw verschijnen wapens waarmee salvo's kunnen worden afgevuurd door eenvoudig druk uit te oefenen op de trekker. Dit systeem, dat door militairen wordt gebruikt, maakt gebruik van de terugslagkracht of de gassen die vrijkomen bij de verbranding van het kruid. De semi-automatische wapens, die ook steeds meer door militairen gebruikt worden, maar soms ook in jachtgeweren, werken volgens hetzelfde principe, maar hier moet de schutter na ieder schot loslaten en dan weer opnieuw druk uitoefenen op de trekker.

DE GESCHIEDENIS VAN DE WAPENINDUSTRIE VAN LUIK

Sinds de 16e eeuw, en tot op vandaag, zijn de Luikse wapenfabrikanten wereldwijd bekend vanwege hun specialistische kennis. Hoewel niet altijd even geliefd, is de wapenhandel en -productie een van de vlaggenscheppen van de economie van ons gewest. Het prinsdom Luik was geografisch gezien een strategisch gebied voor het opzetten van een wapenindustrie. Alle elementen waren hiervoor aanwezig: hout en houtskool als brandstof, ijzer als grondstof en de Maas en haar zijrivieren voor de productie van waterkracht. In de 16e eeuw begint de wapenindustrie op te komen in Luik. Toch beschikken we over weinig informatie over de plaats en de manier waarop de productie van wapens en munitie in die tijd werd uitgevoerd. Maar in ieder geval maakte de stad in die begintijd al naam op het gebied van de artillerie, met kanonnen, kogels en buskruit. In 1492 krijgt de stad het statuut van politieke neutraliteit waardoor het gemakkelijk wordt om commerciële contacten te leggen. Dankzij het transport via de rivier en de weg vindt de Luikse productie bovendien zijn weg naar Frankrijk, Holland en Duitsland.

Jean Wirix, Portret van Jean de Corte, Antwerp, 1607 – Grand Curtius Collectie © Ville de Liège

JAN DE CORTE ALIAS JEAN CURTIUS

Jan de Corte, die zijn naam verandert in het Latijnse Jean Curtius wordt in 1551 geboren in Basse-Sauvenière. Op 23-jarige leeftijd huwt hij Pétronille de Braaz, de dochter van een rijke koopman met wie hij twee zonen krijgt. Jean Curtius staat aan de basis van de spreuk 'Rijk als een Curtius uit Luik', een uitdrukking die tot het eind van de 18e eeuw gebruikt werd. Hij vergaart rijkdom dankzij de wapenindustrie en het buskruit, dat hij exporteert en verhandelt in opdracht van het Spaanse koningshuis, dat hem heeft benoemd tot officiële leverancier van munitie. Hij is tevens bankier, exploitant van mineralen, verzamelaar en mecenas. In 1609 maakt het 'Twaalfjarig Bestand' plotseling een einde aan het vervoer van oorlogsmateriaal ondanks de financiële verplichtingen die Spanje was aangegaan. Om zijn zaken weer een boost te geven, besluit Curtius in 1616 om te vertrekken naar Spanje en daar een metaalindustrie op te zetten, aangezien Luik zich daar vanaf de 17e eeuw in was gaan specialiseren. Voor die tijd tussen 1595 en 1597 had hij nog gezorgd voor de gedeeltelijke financiering van de aanleg van de maaskaden Quai de la Batte en Quai des Tanneurs en had hij het kanunnikenhuis aan de kade gekocht en dit vervangen door een huis voor zichzelf en een magazijn. Deze gebouwen bestonden uit een groot huis aan de voorkant dat het 'paleis' genoemd werd, waar hij zijn klanten ontving en een private residentie aan de achterzijde. Het wooncomplex werd aangevuld met tuinen, stallen, bijgebouwen voor het personeel enz. Een jaar voor zijn dood verkocht zijn zoon het 'paleis' aan Mont-de-Piété terwijl de woning in de familie bleef tot in de 19e eeuw. Na een lange loopbaan als industrieel overlijdt Jean Curtius op 13 juli 1628 in Liégarnes in Spanje.

In de 17e eeuw neemt de Luikse wapenproductie een hoge vlucht dankzij de productie van draagbare vuurwapens (ten koste van artilleriegeschut waarvan de productie in onze regio's instort). De ontwikkeling van deze industrie wordt gestimuleerd door Europese conflicten als de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) en de Dertigjarige Oorlog (1618-1648). De meeste van deze wapens zijn niet gesigineerd en er zijn maar heel weinig beschrijvingen over de productie van voor het midden van de 17e eeuw bewaard gebleven. Er is nooit sprake geweest van een Luiks gilde van wapenfabrikanten. Ambachtslieden uit deze sector verdeelden zich al naar gelang hun specialisme over de afdelingen van de 32 Bons Métiers de Liège (32 goede ambachten van Luik). Deze gespecialiseerde ambachtslieden werkten vanuit huis. Degene die werden aangeduid als 'wapenfabrikanten' waren in feite kooplieden die op zoek gingen naar bestellingen en deze vervolgens lieten uitvoeren door lokale ambachtslieden, die verspreid zaten over de wijken. Geleidelijk aan komen er reglementen met de bedoeling de productie te controleren, die tot dan toe aan geen enkele regel onderhevig was geweest. In 1672 proberen de autoriteiten een keurmerk in te stellen om de kwaliteit van de producten te kunnen garanderen. Maar pas in 1810 onder het bestuur van Napoleon Bonaparte (1769-1821) wordt dit keurmerk officieel en meteen ook verplicht gesteld.

De Luikse wapenhandel zal enorm lijden onder de onrustige periode van de Franse Revolutie en de Napoleontische periode. De Luikse wapenfabrikanten verliezen hun neutrale status die het hun mogelijk maakte om handel te drijven met alle landen. De wapenindustrie valt achtereenvolgens onder de militaire controle van de Republiek en het Keizerrijk waardoor hen steeds drastischere beperkingen worden opgelegd, zowel op het gebied van de productie als de handel.

Jean Gosuin (1745-1808), een Luikse wapenhandelaar die heeft bijgedragen aan de val van het Ancien Régime, verkrijgt in 1801

PROEFBANK VOOR VUURWAPENS

Nadat hij klachten had gekregen over wapens afkomstig uit het prinsdom Luik, vaardigt Prins-Bisschop Maximiliaan-Hendrik van Beieren (1621-1688) p 10 mei 1672 een decreet uit waarin staat dat het keurmerk verplicht is voor alle geweerlopen. Het keurmerk zou moeten worden uitgevoerd op een openbare plaats door een erkende tester en voorzien moeten zijn van het teken van de perroen, het symbool van de stad. Dat keurmerk zal verder worden aangepast naar aanleiding van het decreet van Napoleon van 14 december 1810. Hierin wordt de procedure vastgelegd en de wijze waarop de Bancs d'épreuves zal functioneren. De Proefbank voor vuurwapens van Luik is nog steeds actief en het keurmerk is meer dan ooit een verplichting voor alle typen vuurwapens.

het exclusieve recht voor de productie van wapens in Luik. In werkelijkheid beheert Gosuin een 'magazijn' met wapens die gemaakt zijn door ambachtslieden, die nog steeds op de traditionele manier werken, zelfstandig vanuit hun huis, alhoewel ze zich wel moeten houden aan zeer strenge regels. Het Franse regime legt namelijk een groot aantal, voorheen ongekende, productieregels op, die de Luikse wapenindustrie op haar grondvesten doet daveren en voorbereidt om in de nabije toekomst nieuwe technologieën te gaan toepassen. Gedurende de loop van de 19e eeuw verandert de structuur van het ambacht geleidelijk aan door de mechanische productie van wapenonderdelen. Op het gebied van burgerwapens sticht Henri Pieper (1867-1952) in 1886 de eerste Luikse onderneming voor machinale massaproductie van wapenonderdelen, waarmee deze uit de Verenigde Staten geïmporteerde methode voor het eerst wordt toegepast in Europa.

NATIONALE FABRIEK VOOR OORLOGSWAPENS

Op 15 oktober 1888 richt een groep Luikse fabrikanten de naamloze vennootschap 'Les fabricants d'armes réunis' (de verenigde wapenproducenten) op om een opdracht in de wacht te slepen. Die opdracht bestaat uit het maken van machinegeweren van het type Mauser voor het Belgische leger. De vennootschap begint haar activiteiten in 1889 onder de naam Fabrique Nationale d'Armes de Guerre (Nationale fabriek voor oorlogswapens). Er wordt een fabriek gebouwd in Herstal met alle nodige installaties om deze belangrijke bestelling te kunnen uitvoeren. In 1898 gaat FN samenwerken met John Moses Browning, ontwerper van een enorm aantal wapentoeepassingen en wordt het de wereldleider op het gebied van automatische wapens, vooral pistolen. Tijdens de Tweede Wereldoorlog wordt FN gevorderd door het Duitse leger. Pas na het einde van de oorlog zal het bedrijf zijn activiteiten hervatten. Tegenwoordig is FN Herstal wereldwijd bekend vanwege de kwaliteit van zijn producten.

De ingang van de Fabrique Nationale d'armes, rue Voie de Liège, Herstal, 1912

Tussen 1860 en 1890 wordt het gebruik van machines gemeengoed en kan de productie veelelvoudigd worden waardoor men kan concurreren met de nieuwe centra voor productie van wapens in de Verenigde Staten. Na de onafhankelijkheid van België is het land weer neutraal en heeft het weer toegang tot alle potentiële markten. Dit wordt een geweldig succes en de stad Luik wordt in 1860 erkend als de grootste wapenproducent ter wereld.

Tijdens de Eerste Wereldoorlog had de Duitse bezetter een besluit uitgevaardigd voor de sluiting van de wapenfabrieken. Tussen de twee wereldoorlogen krabbelde de Luikse wapenindustrie redelijk goed op ondanks de stijging van de lonen, het zoeken naar geschikte arbeiders en een toegenomen concurrentie. Maar met de economische crisis van 1929 kwam de wapenindustrie pas echt in grote problemen. In 1935 werd de industrie nieuw leven ingeblazen vanwege de herbewapening van de Europese legers met het oog op de nadering van een tweede wereldoorlog, maar ook die oorlog sloeg diepe wonden in de sector, die meerdere jaren nodig had om zich te herstellen, waarbij plaats werd gemaakt voor een steeds meer gestandaardiseerde productie. In de loop van de tijd heeft de sector veel schommelingen doorgemaakt onder invloed van de oorlogen, de maatschappelijke veranderingen, arbeidsrechten en sociale verworvenheden maar ook door anti-militaristische ideologieën. Toch is de wapenproductie in Luik nog steeds een van de boegbeelden van de Waalse economie.

DE COLLECTIE VAN **HET WAPENMUSEUM VAN LUIK**

Het in 1885 geopende Wapenmuseum was een initiatief van de lokale wapenfabrikant Pierre-Joseph Lemille (1811-1882) en de gemeente. Het is een van de oudste musea van de stad. Aanvankelijk was het doel om zoveel mogelijk draagbare vuurwapens te verzamelen van over de hele wereld om aan de vaklieden te tonen wat er wereldwijd op wapengebied geproduceerd werd. In de loop van de tijd is de collectie van dit museum door een groot aantal aankopen uitgegroeid tot een van de belangrijkste ter wereld in zijn vakgebied: naast draagbare burgerwapens en militaire wapens is de collectie langzamerhand uitgebreid met witte wapens, verdedigingswapens, bogen, munitie, medailles en andere insignes, enz. Het museum dat sinds september 2018 gevestigd is in het paleis van Jean Curtius toont op de afdeling burgerwapens ongeveer zeshonderd opmerkelijke stukken waarmee de geschiedenis wordt verteld van de wapenindustrie vanaf de 16e eeuw tot de 21e eeuw. Deze stukken getuigen van het vakmanschap van de Luikse wapenindustrie die vandaag de dag nog steeds grote internationale bekendheid geniet..

BELANGRIJKSTE WAPENS - CIVIELE VUURWAPENS

JACHTGEWEER MET LOPEN BOVEN OP ELKAAR, ANSON & DEELEY-SYSTEEM

In 1875 ontketenen de Britten William Anson (1840-1895) en John Deeley (1825-1913), beide werkzaam bij de firma Westley Richards in Birmingham een revolutie in de wapenwereld met een alternatief voor het traditionele slotmechaniek. Een eenvoudig percussiemechaniek zonder uitwendige hanen, dat algemeen bekend zal worden als 'Anson & Deeley-systeem'.

Beide ingenieuzen batterijen zonder hamer (dat wil zeggen zonder uitwendige hanen), waarbij het laden gebeurt door middel van het omklappen van de lopen, bestaan uit slechts vijf onderdelen, alle even eenvoudig als robuust: de haan (met de hamer), de V-vormige hoofdveer, de hendel, de trekker en de trekkerveer. Als het wapen geopend wordt, wordt de hefboom in beweging gebracht door de lange pal, waardoor de haan gaat draaien; deze laatste buigt over en drukt de veer samen. Na het buigen wordt de haan tegengehouden door de trekker en is het wapen gereed om te vuren. Wanneer druk op de trekkerbeugel wordt uitgeoefend buigt de trekker zelf ook over zijn as en laat hierdoor de haan los die, voortgeduwd door zijn eigen veer, slaat op het slaghoedje van de patroon.

TE ZIEN IN DE FILM ...

LE VIEUX FUSIL

(HET OUDE GEWEER) VAN
ROBERT ENRICO, 1975

Le vieux fusil, een drama uit 1975, is geïnspireerd op het bloedbad in Oradour-sur-Glane (10 juni 1944), waar 643 inwoners werden vermoord door een detachement van het 1e bataljon van het 4e regiment van de Panzergrenadier 'Der Führer'. De film speelt zich af kort na de landing in Normandië. Een chirurg uit Montauban (Philippe Noiret) is getuige van de moord op zijn vrouw en dochter door SS-soldaten. Het drijft hem tot waanzin en hij doodt de soldaten die zich in zijn kasteel verschanst hebben. Hij gebruikt een oud geweer, vergelijkbaar met een Anson & Deeley-geweergeweer, dat zijn vader gebruikte om op everzwijnen te jagen.

JACHTGEWEER B25 BROWNING, GEGRAVEERD DOOR FÉLIX FUNKEN

In 1897 stuurt de Fabrique nationale d'armes de guerre d'Herstal zijn directeur naar de Verenigde Staten met als missie informatie te vergaren over de nieuwe technieken die daar worden toegepast bij de productie van fietsen. De directeur ontmoet hier de grote uitvinder en wapenmaker John Moses Browning (1855-1926), bekend vanwege een twintigtal octrooien die hij heeft verkocht aan de firma Winchester en vanwege zijn methode om gas te hergebruiken. Een methode die werd toegepast in de eerste prototypes van mitrailleurs die voor de Colt Company werden ontwikkeld. Bij deze ontmoeting biedt Browning de directeur van FN de licentie aan voor de productie van het recent door hem ontwikkelde nieuwe automatische pistool 7,65 mm X 17 mm. Deze overeenkomst betekent de start van een vruchtbare industriële samenwerking. Kort voor zijn dood in 1926 voltooit Browning de ontwikkeling van zijn ultieme meesterwerk: het B25 geweer. Dit is het eerste geweer in de geschiedenis van jachtwapens met boven elkaar liggende lopen, waarbij de percussiemechaniek zich midden in het wapen bevindt. In het technisch ontwerp van dit wapen is de jarenlange kennis en ervaring van de meester geconcentreerd. Rekening houdend met de behoeften van de jagers van zijn tijd, begreep Browning dat de fanatieke beoefenaars van deze praktijk liever een vizier hadden over een enkele as en een unieke selectieve trekker. Het wapen dat vanaf 1931 in België werd vervaardigd is ook tegenwoordig nog een commercieel succes.

FÉLIX FUNKEN

Vlak na de Eerste Wereldoorlog groeit de vraag naar fraaie jachtgeweren. De Fabrique nationale opent daarom een nieuwe afdeling onder leiding van Félix Funken (1888-1965), wiens talenten als meestergraveerder toen al zeer gewaardeerd werden. Dit atelier voor het graveren van wapens maakte een ongekende ontwikkeling door. Zodanig dat hier in de jaren 60 bijna 180 arbeiders tewerkgesteld waren, alleen al voor het graveren. Félix Funken heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de bekendheid van jachtgeweren die bij FN werden vervaardigd; bovendien heeft hij het repertoire van graveermotieven op wapens sterk uitgebreid. De stukken van zijn hand worden gekenmerkt door de overheersende Engelse klassieke stijl (acanthusbladeren en jachtaferelen). Hij liet zich ook inspireren door het grafische repertoire van de art-decostijl. Voor de decoratie van deze B25 heeft Funken zich rechtstreeks laten inspireren door de architectonische lijnen van zijn tijd. Het wapen

werd gemaakt ter gelegenheid van de 'Watertentoonstelling' die in 1939 in Luik werd georganiseerd. De kolf van dit jachtgeweer is door de meester versierd met een lijnenpatroon dat doet denken aan golven op het water veroorzaakt door de schokken van explosies.

TE ZIEN IN ... DE JACHTSPORT

Vanaf de middeleeuwen werd de jacht een vrijetijdsbesteding die voorbehouden was aan de hogere klassen. Na de Franse Revolutie werd de activiteit geleidelijk populairder, hoewel ze hoofdzakelijk nog steeds door de adel en de bourgeoisie beoefend werd. Sinds het einde van de 20e eeuw legt de jachtwereld de nadruk op haar rol in het reguleren van dierenpopulaties, terwijl ze ook pleit voor selectief schieten om het herstel van dierenpopulaties te garanderen. Die manier van jagen zou helpen om de populatie nieuw leven in te blazen. Dit standpunt wordt echter nog steeds betwist door tegenstanders van de jacht. Jagen is daarom een gereguleerde activiteit waarvoor een vergunning nodig is. Sinds 1898 is de Fabrique Nationale d'Armes d'Hercstal eigenaar van de Browning Arms Company. Dit Amerikaanse bedrijf produceert een grote verscheidenheid aan wapens, waaronder geweren, jachtgeweren en jachtuitrustingen.

PISTOOL MET DE LOPEN BOVEN OP ELKAAR

Vanaf de 16e eeuw komen er pistolen op de markt. Eerst voorzien van een lontslot-systeem daarna met radslot en vervolgens met vuursteenslot. Rond 1610 zou de Franse wapenmaker Marin le Bourgeois (1550 ou 1560 – 1634), gevestigd in het Louvre onder beschermheerschap van Lodewijk XIII, het klassieke vuursteenslot ofwel Franse slot hebben uitgevonden. Dit was het resultaat van de ontwikkeling van opeenvolgende vuursteenmechanieken. Het laden van het wapen met buskruit was een gevaarlijke activiteit, aangezien dit via de wapenmond moest gebeuren met behulp van een buskruitpeer en er toen nog geen brandwerend vulmiddel gebruikt werd. De handgreep was van enorme omvang en vaak voorzien van een zware metalen pommel, de 'calotte' genoemd, die als strijdnok kon worden gebruikt nadat het enige pistoolschot was afgevuurd. Toch waren deze pistolen soms uitgerust met meerdere lopen boven op elkaar. Iedere loop had een eigen vuursteenslot waardoor meerdere schoten na elkaar konden worden gelost.

TE ZIEN IN DE FILM ...

PIRATES OF THE CARIBBEAN
VAN GORE VERBINSKI, 2003.

De serie van vijf 'Pirates of the Caribbean'-films toont de gouden tijden van de piraterij in de Caraïben. Twee eeuwen lang (tussen ongeveer 1520 en 1720) floreerde de piraterij in het Caribisch gebied, en koste van het Spaanse koloniale rijk, dat heerst over dit gebied, genaamd 'Nieuw Spanje'. De schepen beladen met de geldopbrengsten van één productiejaar vormden een gewilde prooi voor deze gevaarlijke avonturiers. Piraten, boekaniers, zeerovers en andere kapers waren gewapend met redelijk hanteerbare vuursteenpistolen waarmee ze de langzamere schepen uit een konvooi enterden.

DERINGER ZAKPISTOOL

De Deringer is een klein type zakpistool dat tussen 1835 en 1868 ontworpen en ontwikkeld is door Henri Deringer (1786-1868), een Amerikaanse wapenfabrikant uit Philadelphia. Deze Deringers, die oorspronkelijk voorzien waren van een percussieslot, zijn voorzien van een opschrift met zijn naam en de productieplaats (Philadelphia). Daarna zijn er veel kopieën van verhandeld onder dezelfde naam maar door andere fabrieken, daardoor is de naam een antonomasie geworden voor ieder pistool van dit type. Maar die fabrikanten hebben de naam vaak verkeerd gespeld, met twee in plaats van één 'r', vandaar dat de foutieve naam tegenwoordig wijd verspreid is (*Derringer). Terwijl bij dit model van Henri Deringer maar één schot kon worden gelost, waarna weer opnieuw moest worden geladen, hebben de meeste latere modellen een extra tweede kamer en een tweede loop zodat er twee keer geschoten kon worden (dubbele Deringer). Met dit type wapen, het originele model van Henri Deringer werd de Amerikaanse president Abraham Lincoln in 1865 vermoord.

TE ZIEN IN DE FILM ...

GANGS OF NEW-YORK

VAN MARTIN SCORSESE, 2002.

Amsterdam Vallon, de zoon van een predikant ziet zijn vader voor zijn ogen sterven tijdens een gevecht tussen een groep Amerikanen van Engelse afkomst en een groep Ierse immigranten in het New York van 1846. Eenmaal volwassen is hij van plan de dood van zijn vader te gaan wreken. Hij roept alle Ieren uit zijn wijk op om samen de strijd aan te gaan met Bill the Butcher, de moordenaar van zijn vader. De film speelt zich af in een achterstandsbuurt, Five Points in Manhattan, waar het leven moeilijk is en gewelddadig. Gangs maken de dienst uit en zaaien dood en verderf in de wijk. Ze zijn vaak gewapend met klein formaat Deringer pistolen.

SCHOTS SYSTEEM

Rond 1700 verschijnen de kleine zakrevolvers die bij ons 'Schotse pistolen' worden genoemd omdat ze oorspronkelijk uit Groot-Brittannië komen. De meeste hebben één of meerdere afschroefbare lopen waardoor ze via de achterkant van de kulas kunnen worden geladen. Andere typen lijken erop maar hebben een vaste klassieke loop en moeten dus via de wapenmond geladen worden. De mechaniek van deze pistolen die oorspronkelijk voorzien waren van een vuursteenslot wordt steeds beter al naar gelang de ontwikkeling van de techniek. De 'Schotse pistolen' zullen vooral in Luik worden geproduceerd tot aan het begin van de 20e eeuw.

EXPRESS: DE KARABIJN VAN DE SAFARI'S

Oorspronkelijk betekende de term safari (afkomstig uit het Swahili): ontdekkingsstochten door de Afrikaanse gebieden. Maar vanaf het einde van de 19e, begin 20e eeuw wordt het continent overspoeld met kolonisten uit heel Europa die zich wijden aan een nieuw soort 'tijdverdrijf': uitgebreide expedities die op groot wild gaan jagen. De term 'safari' krijgt daardoor een ietwat andere betekenis ... Al snel zetten de kolonisten de eerste natuurreservaten op en trekken westerse amateurjagers aan. Dat betekent een beperking van de jacht door de lokale bewoners voor hun voedselvoorziening. Van de Afrikaanse dieren zijn de leeuw, het luipaard, de buffel, maar vooral de olifant en de neushoorn de geliefde prooien. Deze worden de 'big five' genoemd. Voor het jagen op deze grote dieren blijkt als snel dat krachtige wapens nodig zijn die met grote buskruitladingen kogels van groot kaliber kunnen schieten. Sommige van deze wapens produceren zo'n schok dat ze de katachtigen en de dikhuiden in één keer kunnen doden. In die tijd worden veel jachtgeweren met dubbele lopen, kanttengeweren en centraalvuurgeweren, 'Express karabijnen' genoemd, geproduceerd die op hetzelfde principe gebaseerd zijn als de klassieke geweren met dubbele loop, maar gemonteerd op bascules en robuuste versterkte kolven. Deze karabijn is ontwikkeld om bestand te zijn tegen de extreme omstandigheden in de savanne (grote hitte, enz.) en de kleur van de loop is gevlekt, het resultaat van een chemisch.

TE ZIEN IN DE FILM ...

JUMANJI

VAN JOE JOHNSTON, 1995

Jumanji is een avonturenspel in de jungle dat verdacht veel lijkt op een eenvoudig ganzenbordspel met het enige verschil dat de boodschap uit ieder vakje werkelijkheid wordt. De leeuw, het nijlpaard en de ondeugende apen verlaten het spel. Stroper Van Pelt, bijgenaamd the Crazy Hunter is onderdeel van het universum van het spel. Hij draagt een tropenoutfit inclusief helm en is gewapend met een groot kaliber safarikarabijn.

WINCHESTER-KARABIJN 1866 'YELLOW BOY'

In 1860 ontwikkelt ingenieur Benjamin Tyler Henry (1821-1898), technisch directeur van de firma Winchester het Henry-geweer, het eerste betrouwbare en goed werkende repetiteergeweer, de voorloper van alle Winchester-karabijnen. Het herladen gebeurt handmatig via de achterkant door middel van een hefboomsysteem. De metalen reservepatronen worden bewaard in een buisvormig magazijn, dat zich onder de looper bevindt. Een paar jaar later komt het in 1864 tot een hevig conflict tussen Benjamin Tyler Henry en Oliver Winchester (1810-1834) en verlaat Henry voorgoed de firma van laatstgenoemde. Na de Amerikaanse Burgeroorlog neemt Oliver Winchester het heft in handen en vraagt aan een van zijn beste medewerkers, Nelson King, om het Henry-geweer te perfectioneren met als doel zijn eerste Winchester-karabijn te maken. Dit is het beroemde Model 1866, bijgenaamd 'Yellow Boy' vanwege het gebruik van verguld brons voor de kast van de kulas. De daaropvolgende karabijn, de Winchester 1873, die ook een aantal verbeteringen bevatte, werd 'The Gun That Won The West' genoemd. Deze wapens werden een ongekend succes en werden feitelijk de symbolen van de verovering van het Westen.

TE ZIEN IN DE FILM ... BUFFALO BILL

William Frederick Cody (1846 – 1917), die afkomstig is uit een familie die tegen de slavernij strijd, leidt een avontuurlijk bestaan. Hij neemt deel aan de Indiaanse oorlogen en is ruiter voor de Pony Express, een snelle koerierservice. Hij voorziet de arbeiders die aan de Kansas Pacific-spoorlijn werken van bizonen en krijgt daarom de bijnaam 'Buffalo Bill'. Hij wordt een legende dankzij de verhalen van Ned Buntline over zijn avonturen in de Dimes Novels (een soort pockets) en diens stuk voor rondreizend theater waarin het Amerikaanse Westen werd verbeeld. Net als de *Winchester-karabijnen* is Buffalo Bill nog steeds een mythisch figuur uit het Wilde Westen, een inspiratiebron voor westerns.

HALFAUTOMATISCH PISTOOL WALTHER PPK

Het halfautomatische pistool Walther PP (Polizei Pistole) dat vanaf 1929 werd geproduceerd door de Duitse firma *Carl Walther* is al snel een enorm succes. De sleutel tot dit succes is de kleine omvang van het wapen, de eenvoudige mechaniek die direct wordt geactiveerd door de terugslag en de betrouwbaarheid van het innovatieve veiligheidssysteem waardoor het geladen wapen veilig kan worden vervoerd. Dit pistool werd op grote schaal gebruikt door Europese politiekorpsen en tijdens de Tweede Wereldoorlog waren de meeste Duitse soldaten ervan voorzien. Bovendien werd in 1931 het model Walther PPK (Polizei Pistole Kurz), geproduceerd, een meer compacte versie die voorzien was van een karkas gemaakt uit een lichte metaallegering.

TE ZIEN IN DE FILM ...

JAMES BOND CONTRE D^R NO
VAN TERENCE YOUNG, 1962

James Bond een fictief personage, dat in 1953 ontsproten is aan de geest van Ian Fleming (1908 – 1964), en ook bekend staat als 007, is een agent in dienst van de Secret Intelligence Service, de buitenlandse inlichtingendienst van het Verenigd Koninkrijk. In de film 'Dr. No' die werd uitgebracht in 1962, slaagt major Boothroyd, belast met de technische snufjes en in het bijzonder de bewapening, er op aandringen van 'M' in om Bond ervan te overtuigen dat hij zijn Beretta, die beschouwd werd als een damespistool, te vervangen door een *Walther PPK*. Het feit dat dit compacte pistool eenvoudig en ongezien kan worden gedragen in een holster onder een smokingjasje was een onmiskenbaar voordeel voor James Bond! De Walther PPK werd een icoon voor de James Bond-filmserie en ondanks het feit dat hij in een aantal films niet te zien was, maakte hij zijn comeback in 'Quantum of Solace' en '007 Spectre', waar hij weer als trouwe metgezel fungeerde van de beroemde geheimagent op diens avonturen.

HALFAUTOMATISCH PISTOOL COLT M1911

Het halfautomatische pistool dat ontworpen werd door John Moses Browning, de M1911 wordt ook wel 'Automatic Colt Pistol (ACP)' of 'Colt 45' genoemd vanwege het unieke kaliber van de munitie waarmee het originele model kon worden geladen (45 ACP). Een wapen met een sterk kaliber van acht schoten (zeven patronen in de lader en één in de kamer van de loop) waarvan het schot een grote terugslag ontwikkelt. Hoe dan ook wordt dit model in de zoektocht naar een pistool, dat tegelijkertijd robuust, handzaam en betrouwbaar is al snel het officiële pistool van de Amerikaanse strijdkrachten, die het 74 jaar lang zullen gebruiken van 1911 tot 1985, vooral tijdens de twee wereldoorlogen. Dit wapen wordt zelfs vandaag nog door veel Amerikaanse schutters beschouwd als het beste halfautomatische pistool op de markt, waardoor nogmaals, en waarschijnlijk ten overvloede, het bewijs geleverd wordt voor het genie van Browning. Bovendien wordt de uit 1926 daterende moderne versie van het wapen, de M1911A1, die prominent aanwezig was in de Koreaoorlog en de Vietnamoorlog, nog steeds door bepaalde korpsen van het Amerikaanse leger en organisaties als FBI en SWAT gebruikt.

TE ZIEN IN DE FILM ...

PULP FICTION

VAN QUENTIN TARANTINO, 1994

Een gangsterfilm van Quentin Tarantino uit 1994 met drie door elkaar lopende verhaallijnen. De helden zijn Vincent Vega en Jules Winnfield, huurmoordenaars in dienst van Marsellus Wallace. Gewapend met hun zilverkleurige Colt 45 voert het stel de ene na de andere executie uit doorspekt met bijzondere discussies.

BELANGRIJKSTE WAPENS – MILITAIRE VUURWAPENS

HALFAUTOMATISCH PISTOOL GLOCK 17

De door Gaston Glock in 1963 opgerichte Oostenrijkse firma Glock zal vanaf 1980 een steeds grotere rol gaan spelen dankzij de productie van een serie halfautomatische pistolen van een nieuw type, de Glock's, tegenwoordig beschouwd als een van de best presterende en betrouwbaarste pistolen ter wereld. Het zeer innovatieve bedrijf Glock is feitelijk de eerste producent die polymeer gebruikt bij de productie van pistolen, zoals de Glock 17. Naast een uitgekiende ergonomie zorgt de toepassing van dit synthetische thermoplastische ervoor dat er lichtere wapens kunnen worden. Naast een hoge capaciteitslader zijn de Glock-pistolen voorzien van een origineel veiligheidssysteem: een kleine hefboom op de trekkerbeugel moet worden ingedrukt voordat men kan schieten. Dus terwijl het gereedmaken van het geweer vlot gaat, kan er niet 'per ongeluk' een schot worden gelost zolang er niet op de hefboom is gedrukt. Deze Glock-pistolen betekenden een echte technologische revolutie en zijn altijd, tot op de dag van vandaag, een enorm commercieel succes geweest.

TE ZIEN IN DE VIDEOGAME ... *COUNTER STRIKE* (VALVE, 2000)

In 2000 komt de eerste versie van het videospel Counter-Strike op de markt. Het spel werd een wereldwijd succes en bleef lange tijd het populairste online schietspel. In deze first-person shooter neemt een team terroristen het in verschillende rondes op tegen een team antiterroristen. Spelers scoren punten door doelen te behalen en hun tegenstanders uit te schakelen. Elke speler beschikt in eerste instantie over een pistool en een mes, maar het is ook mogelijk om extra uitrusting te kopen. De wapens zijn onderverdeeld in drie categorieën: de hoofdwapens zoals pompactiegeweren, machinepistolen, aanvalsgeweren of mitrailleurs, de secundaire wapens zoals de pistolen en de close combat-wapens zoals messen. De Glock is het basisvuurwapen van de terroristen. Het is zeer accuraat, maar richt weinig schade aan bij de vijand. Het blijft echter een van de populairste wapens bij gamers omdat het een goede vuursnelheid heeft.

CSRG 'CHAUCHAT' MACHINE-GEWEER, BELGISCH MODEL VAN 1927

Aan het begin van de Eerste Wereldoorlog realiseerde het Franse leger zich dat het niet beschikte over lichte automatische vuurwapens, die essentieel waren geworden voor de moderne oorlogvoering. Op aandringen van generaal Joffre werd in 1916 het Chauchat machinegeweer geïntroduceerd bij de artillerie van het Franse leger. Dit wapen werd ontwikkeld op basis van een prototype uit 1911, ontworpen door kolonel Jacques Louis Henri Chauchat (1832-1897), afgestudeerd aan de prestigieuze Ecole Polytechnique in Frankrijk, en Charles Sutter (1856-1922), een wapencontroleur. De fietsenfabrikant Gladiator in Pré-Saint-Gervais nam de productie van de meeste bestellingen op zich.

Het wapen werkte met terugslag met lange loop, geïnspireerd op een luchtgekoeld systeem dat in 1900 werd gepatenteerd door John Browning en vanaf 1903 werd gebruikt op jachtgeweren. Dit machinegeweer had een handgreep en kolf van hout en een halfmond of rond magazijn met twintig patronen. Het lichte en compacte wapen werd in allerijl gemaakt tegen lage kosten, maar was van slechte kwaliteit. Hoewel het 240 schoten per minuut kon afvuren en een bereik van 2000 meter had, was dit machinegeweer niet geschikt voor automatisch gebruik en raakte het snel oververhit.

Tussen 1917 en 1918 begon het Amerikaanse leger het te gebruiken, in navolging van het Belgische leger dat het in 1916 al onder de arm had genomen. Enkele Belgische ingenieurs werkten vervolgens samen met de ingenieurs van Gladiator om het wapen te verbeteren. Ze pasten onder andere een magazijn aan met 7,65 mm patronen die oorspronkelijk bedoeld waren voor Belgische Mausers. Hierdoor gebruikte dit machinegeweer dezelfde munitie als de andere geweren en machinegeweren die door het Belgische leger werden gebruikt, wat de logistiek vergemakkelijkte. In de jaren 1920 ging de Franse fabrikant van staatswapens door met het aanpassen van de Franse Chauchat. Deze keer werd er echter voldoende tijd genomen en werden de verschillende onderdelen van het wapen op ingenieuze wijze met elkaar verbonden.

TE ZIEN IN DE VIDEOGAME ... *BATTLEFIELD 1 (DICE, 2002)*

Battlefield is een schietspel dat in 2016 werd uitgebracht. Het spel speelt zich af in de Eerste Wereldoorlog en is geïnspireerd op historische gebeurtenissen. De spelers gebruiken grendelgeweren, machinegeweren en halfautomatische wapens die typerend zijn voor de Eerste Wereldoorlog. In teamverband kunnen de hulptroepen voor stevige dekking zorgen met behulp van dit machinegeweer. Een opvallend kenmerk van het spel is dat de opening aan de zijkant van het magazijn aan de andere kant zit dan in de originele versies, waardoor je kunt zien hoeveel munitie er in het spel wordt gebruikt.

GRENDELGEWEER LEBEL 1886 MODEL 1915 MET GRANAATWERPER

De Franse kolonel Nicolas Lebel (1838-1891) had een passie voor infanteriewapens en werd benoemd in de commissie die een nieuw infanteriegeweer moest ontwikkelen. Hij kreeg de opdracht om de kogel voor dit nieuwe geweer te ontwerpen.

Deze kogel moest een nieuw rookloos kruit bevatten om het zwarte kruit te vervangen en een hoge snelheid en lange afstanden mogelijk te maken. De kogel van 8 mm werd gemaakt van een legering van koper, zink en nikkel, en werd speciaal gebruikt voor dit geweer, dat in die tijd het model Lebel 1886 werd genoemd. Het Lebel geweer werd vanaf 1887 veel gebruikt door het Franse leger, vooral vóór de Eerste Wereldoorlog.

Vanaf 1915 kon het wapen worden uitgerust met een VB – genoemd naar de uitvinder Viven-Bessière – granaatwerper. Die granaatwerper werd vastgemaakt aan de loopopening van het geweer en vuurde gietijzeren granaten van 490 g, geladen met 60 g springstof, over een afstand van 170 m. Het gebruik van de VB granaatwerper beschadigde het wapen, dat daarna alleen nog kon worden gebruikt met het bijbehorende accessoire. Elke infanteriesectie kreeg er twee. De VB granaatwerper werd tot 1990 vooral gebruikt door de gendarmerie om traangasgranaten te lanceren ter handhaving van de openbare orde.

TE ZIEN IN DE FILM ...

*UN LONG WEEK-END DE
FIANÇAILLES (EEN LANGE
VERLOVINGSZONDAG) VAN
JEAN-PIERRE JEUNET, 2004*

In de Frans-Amerikaanse film 'Un long dimanche de fiançailles', naar de gelijknamige roman van Sebastien Japrisot, worden vijf Franse soldaten in de loopgraven aan de Somme beschuldigd van zelfverminking om aan hun plicht te ontsnappen. Ze worden door de krijgsraad ter dood veroordeeld, naar niemandsland gebracht en aan hun lot overgelaten op deze plek die de linies van elkaar scheidt. Het lijkt erop dat ze tijdens de nacht of in de vroege ochtenden zijn omgekomen tijdens de Franse aanval met Lebel 1915 geweren met bajonetten. Onder de gesneuvelden is Manech, de verloofde van de jonge Mathilde die weigert te geloven dat hij is gestorven. Overtuigd door haar intuïtie gaat ze op onderzoek uit om erachter te komen wat er die dag echt gebeurd is.

MAUSER 'TURKS' GRENDELGEWEER 1893

In 1867 ontwierpen Wilhelm (1834-1882) en Paul Mauser (1838-1914) voor de Koninklijke Wapenfabriek Oberndorf in Nedersaksen een eerste geweer, dat geladen werd door een draaiende kulas. De grendelmechaniek wordt gekenmerkt door de beweeglijke kulas op de loop van het wapen, die handmatig wordt geopend en gesloten door middel van een stalen grendel. Door gebruik van moderne patronen is het systeem bestand tegen hoge druk. Na het schot zorgt de rotatie van 60 tot 90° ervoor dat de kulas van voor naar achteren geopend wordt om de lege huls eruit te werpen, de slagpin te belasten en een nieuw patroon uit het magazijn te halen dat onder de kulas zit. In oktober 1888, richt een groep Luikse fabrikanten de naamloze vennootschap 'Les fabricants d'armes réunis' (de verenigde wapenproducenten) op om een opdracht in de wacht te slepen. Die opdracht bestaat uit het voorzien van 150.000 machinegeweren van het type Mauser aan het Belgische leger. De

vennootschap begint haar activiteiten in 1889 onder de naam Fabrique Nationale d'Armes de Guerre (Nationale fabriek voor oorlogswapens) en er wordt een fabriek gebouwd in Herstal. Na dit commerciële succes wordt de fabriek van de broeders overgenomen door het industriële concern Loewe, een van de grootste wapenleveranciers ter wereld. Ook FN Herstal zal hier tijdelijk deel van uitmaken (1896 tot 1918). Tijdens de Eerste Wereldoorlog gaven de Duitse bezetters het bevel om de wapenfabrieken te sluiten. Als gevolg hiervan werden de Belgische soldaten aan het IJzerfront bevoorrad met Turkse Mausers, die door het Britse leger aan het Oostfront waren buitgemaakt. Deze wapens werden door de Ottomaanse regering besteld bij de Duitse firma Mauser in Oberndorf. Het wapen in Le Grand Curtius, model 1889, heeft de gebruikelijke Mauser fabrieksmarkeringen maar dan vertaald in de lokale taal. De Turkse sikkel is op veel onderdelen te zien,

zoals op het kulas, de loop, het achternivier of de hendel. De ironie van dit conflict, dat in elke zin van het woord mondiaal is, is dat deze Mauser geweren uiteindelijk schieten op de burgers van hun land van herkomst, nadat ze door Turkse, Britse en uiteindelijk Belgische handen zijn gegaan. Na de Eerste Wereldoorlog wordt FN opgekocht door een groep Belgische banken, waaronder de Generale Maatschappij van België, die zo de grootste aandeelhouder wordt.

TE ZIEN IN DE FILM ...

IM WESTEN NICHTS NEUS

VAN EDWARD BERGER, 2022

Erich Maria Remarques roman 'Im Westen nichts Neues' werd in 1929 gepubliceerd en verfilmd in 1930 (door Lewis Milestone) en 2022 (door Edward Berger). Het verhaal speelt zich af in 1917 tijdens de Eerste Wereldoorlog. De 17-jarige Paul Bäumer sluit zich aan bij het Duitse leger. Bij aankomst aan het Westelijk Front, in de buurt van La Malmaison, tijdens de Tweede Slag om de Aisne, ontdekt hij de gruwel van de loopgraven. Hij moet allerlei manieren vinden om te overleven en steelt soms pluimvee en eieren van lokale boeren. Op de ochtend van 11 november 1918 is Paul opgetogen en heeft hij al plannen om het gewone leven terug op te pakken. Paul en zijn divisie worden op een laatste offensief gestuurd, minuten voor de wapenstilstand. Hij wordt met een bajonet gestoken door een Franse soldaat en sterft aan het front terwijl in de verte de trompetten de wapenstilstand aankondigen. De film bevat realistische scènes van offensieven en bombardementen, in het bijzonder van de Mauser en zijn grendelmechanisme.

MAUSER WAFFENFABRIK

In 1867 ontwerpen Wilhelm en Paul Mauser voor de Koninklijke Wapenfabriek Oberndorf in Neder-Saksen een eerste geweer, dat geladen wordt door een draaiende kulas. Na de Frans-Pruisische oorlog van 1870 wordt dit model Gewehr 71 als standaardwapen aangenomen door het Duitse leger. Als ontwikkelaar van repeteergeweren produceert Paul Mauser een ongelooflijke variatie aan wapens, waaronder het model Gewehr 93 dat een groot internationaal succes wordt en een vijftal jaar later zijn meesterwerk Gerwehr 98. De door hem ontwikkelde grendelmechaniek zorgt voor een aanzienlijke stijging in de verkoop van de Duitse firma. Na dit commerciële succes wordt de fabriek van de broeders overgenomen door het industriële concern Loewe, een van de grootste wapenleveranciers ter wereld. Ook FN Herstal zal hier tijdelijk deel van uitmaken.

PANTSERBUKS/ GRENDELGEWEER MAUSER TANKGEWEHR M1918

De eerste gepantserde gevechtsvoertuigen van het Britse leger verschenen in 1916 op het slagveld aan de Somme. Het Duitse leger zocht meteen naar een manier om de voertuigen te dwarsbomen. Er werden plannen gemaakt om een Maxim machinegeweer te maken met antitankmunitie. Dit project kwam niet van de grond en het was het Tankgewehr M1918 dat in april 1918 het eerste antitankgeweer werd. Dit geweer werd ontwikkeld voor het Duitse leger in de laatste maanden van de Eerste Wereldoorlog en gebruikte het Mauser 1898 model (of Gewehr 98) grendelsysteem. Het was uitgerust met een pistoolgreep en geweersteun die identiek waren aan het MG 08/15 machinegeweer, een van de eerste Duitse lichte machinegeweren. Het wapen gebruikte 13,25 mm kogels van gehard staal, ontwikkeld voor vliegtuig- en antitankmunitie. Deze kogel kon ongeveer 22 mm be-

pantsering doorboren op een afstand van 100 m of 25 mm staal op een afstand van 250 m. Er waren twee of drie mannen nodig om het wapen te bedienen. De eerste schutter droeg een zak met dertien patronen en het geweer. De anderen droegen elk twee stoffen tassen met twintig patronen en de geweersteun. Dit antitankgeweer was zwaar en kon alleen in een statische positie worden gebruikt, waardoor het niet populair was bij de troepen. Vanwege de aanzienlijke terugslag die het veroorzaakte, zochten de soldaten naar manieren om hun uniform op te vullen. Het doel van deze wapens was niet om het doelwit te vernietigen, maar om schade aan de uitrusting en verliezen onder de bemanning van de tank te veroorzaken.

HALFAUTOMATISCH PISTOOL LUGER P08 PARABELLUM

In 1898 ontwikkelde de Duitse ingenieur Georg Luger (1849-1923) een van de eerste halfautomatische pistolen met het Borchardt C-93 pistool als basis. Dit pistool vuurde een patroon af wanneer de trekker werd overgehaald. Zolang er patronen beschikbaar waren, herlaadde het pistool automatisch. Het wapen werd ook wel de Luger Parabellum genoemd, naar het Latijnse gezegde 'Si vis pacem, para bellum' (als je vrede wilt, bereid je dan voor op oorlog). Het pistool werd eerst vervaardigd door de Deutsche Waffen und Munitionfabrik en later door de Mauserfabrieken, en naar de VS geëxporteerd door Stoeger, die het handelsmerk Luger registreerde. In 1904 werd de Luger parabellum in gebruik genomen door de Kriegsmarine en in 1908 werd dit pistool het standaardmodel voor het Duitse leger. De populariteit van dit halfautomatische wapen was te danken aan

het unieke ontwerp, de lagere productiekosten, het gebruiksgemak en de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid die het wapen voor die tijd bood. Dit pistool werd veel gebruikt tijdens de Eerste Wereldoorlog en de Tweede Wereldoorlog. Na 1945 gebruiken de Franse gendarmerie en grondtroepen de Luger tot 1955. Na verloop van tijd bleek de Luger P08 minder betrouwbaar dan andere, later ontwikkelde modellen. In de jaren 1950 werd het een verzamelobject.

TE ZIEN IN DE FILM ...

INGLOURIOUS BASTERDS

VAN QUENTIN TARANTINO, 2009

De film *Inglorious Basterds* van Quentin Tarantino uit 2009 speelt zich af in de Tweede Wereldoorlog. Het is het verhaal van Shosanna Dreyfus, een jonge joodse vrouw die wraak wil nemen voor de moord op haar familie door de nazi's en een commando van geallieerde soldaten van joodse afkomst onder leiding van luitenant Aldo Raine. De leden van dit eskader hebben de taak om zoveel mogelijk nazi's uit te schakelen. De *Inglorious Basterds* zijn fictieve versies van soldaten die echt bestaan hebben. Ze rusten zich voor undercovermissies uit als Duitse soldaten en hoge Nazi-officieren. Onder de legendarische wapens die gebruikt worden, bevindt zich onder meer de Luger die in veel scènes van de film voorkomt.

SI VIS PACEM, PARA BELLUM

ALS JE VREDE WILT, BEREID JE DAN VOOR OP OORLOG.

Vegetius (een Romeinse schrijver uit het einde van de 4e eeuw die in 450 stierf) wordt gezien als de geestelijke vader van deze spreuk. Ze komt uit een van zijn geschriften over het leger en militaire tactieken (*Epitoma Rei Militaris*). In dit werk verzamelde Vegetius niet alleen Romeinse, maar ook Griekse militaire kennis. Het lijkt er bovendien op dat hij Griekse en Latijnse auteurs over dit onderwerp had gelezen. Zijn geschriften dateren uit de tijd dat het met het laat-Romeinse leger bergafwaarts ging, wat leidde tot de val van het West-Romeinse Rijk in 476. De verzameling teksten werd samengesteld op verzoek van een van de laatste Romeinse keizers en beschrijft hoe de militaire situatie door de juiste maatregelen kan worden hersteld. Zo wordt er met name gepleit voor kleine, goed getrainde, goed uitgeruste en goed geleide legers.

MACHINEPISTOOL FN P90

De FN P90 is een machinepistool dat sinds 1990 wordt geproduceerd door FN Herstal. Dit innovatieve wapen, waarvan het ontwerp breekt met het patroon van eerdere wapens, is het resultaat van de volgende vaststelling: binnen de strijdkrachten en de politie zijn sommige eenheden uitgerust met lichte wapens, ook al worden ze niet verondersteld te gaan vechten. Die wapens kunnen eerder onhandig dan nuttig zijn. Toch hebben deze eenheden een licht en compact wapen nodig dat effectief is op korte afstand. Om een compact wapen te krijgen, is de P90 gemaakt van polymeerderivaten uit kunststof. Het heeft een zogenaamd 'bullup'-ontwerp, waarbij de trekker vóór het afvuurmechanisme is geplaatst om de bewegingen van de schutter niet te hinderen. De P90 kan zowel door rechtshandige als linkshandige schutters worden gebruikt zonder dat er aanpassingen nodig zijn. Het pistool kan worden afgevuurd vanaf de schouder, heup of liggend ... Het semi-transparante magazijn heeft een capaciteit van 50 patronen (de standaard is over het algemeen ongeveer 30 patronen). In het magazijn boven het wapen zijn de patronen loodrecht op de as van de loop geplaatst. Dit ongebruikelijke ontwerp maakt het wapen gemakkelijker te hanteren. Dit vernieuwende wapen gebruikt lichte en efficiënte munitie. De theoretische vuursnelheid is 900 schoten per minuut, met een

bereik van 200 m en een gewicht van 3 kg. De P90 werd oorspronkelijk ontworpen als een persoonlijk verdedigingswapen, maar kan worden beschouwd als een compact aanvalsgeweer. Tegenwoordig wordt de P90 gebruikt door het leger en de politie in meer dan 40 landen, waaronder Oostenrijk, Brazilië, Canada, Frankrijk, de VS, enz.

TE ZIEN IN DE FILM ...

THE HUNGER GAMES
VAN GARY ROSS, 2012

De vijfdelige filmserie *The Hunger Games* (2012, 2013, 2014, 2015 en 2023) is gebaseerd op de gelijknamige roman van Suzanne Collins. Het verhaal begint in de ruïnes van wat eens Noord-Amerika was. Elk jaar verplicht het Capitool van de natie Panem elk van zijn twaalf districten om een jongen en een meisje tussen de 12 en 18 jaar oud te sturen om deel te nemen aan *The Hunger Games*, een spelshow op televisie waarin deze jongeren gedwongen worden om tot de dood tegen elkaar te vechten. In deze samenleving zorgt het leger van vredeshandhavers ervoor dat wet en orde gehandhaafd blijven. Bij rellen of opstanden staan ze in de frontlinie. Ze passen de wet streng toe, dragen witte uniformen en zijn bewapend met de beroemde P90 (in dit geval ook in het wit).

BELANGRIJKSTE WAPENS – KOUDE WAPENS

SAMOERAI-PANTSER, EDO-PERIODE, 1700-1710

Japanse pantseren bestaan uit een kabutō (helm) met voorhoofdversiering, een manpō (masker geïnspireerd op de kami van de Shinto-religie) vaak versierd met een snor die het intimiderende karakter van de samoerai versterkt, een dō (borstplaat), een tekkō (handwapen vaak versierd met de Kamon, d.w.z., het wapenschild van de clan waartoe de krijger behoort) en een kusazuri, een meerdelige rokhangar om de benen te beschermen vrij te bewegen. De nek, schouders, onderarmen, dijen en benen worden beschermd door tussenstukken. Al die onderdelen maakte het aantrekken van een harnas tot een langdurig proces voor de samoerai. Tijdens de relatief vreedzame Edo-periode (1603-1868) werd het harnas een ceremonieel kledingstuk dat de grootste rijkdom en verfijning moest uitstralen. Dit harnas behoorde toe aan een lid van een familie die nauw verbonden was met de Toyotomi-clan. Die clan uit de provincie Owari (in het midden van het eiland Honshu) werd in 1585 opgericht door Hideyoshi Toyotomi (153 -1598), een soldaat van eenvoudige komaf. Na een minder belangrijke heer gediend te hebben, ging hij in dienst bij Oda Nobumaga, een belangrijke daimyō (een edelman en lokale heer) tijdens de Sengoku-periode (1477-1573), een periode gekenmerkt door sociale, militaire en politieke onrust. Nobumaga beloonde Toyotomi voor zijn militaire dapperheid en benoemt hem ook tot daimyō. Vervolgens werd hij geadopteerd door een edelman van het keizerlijke hof en kreeg hij de toestemming van de keizer om zijn eigen clan op te richten.

TE ZIEN IN ...

DE MANGA/VIDEOGAME SAMOURAI HEROES VOL.3 ROAR OF DRAGON

Sengoku Basara: Samurai Heroes – Roar of Dragon, is een shōnen manga, d.w.z. een Japanse strip die bedoeld is voor jongens. Deze manga is in 2010 geschreven door Asagi Ohga en bewerkt tot een videogame. Het verhaal speelt zich af in de Sengoku-periode, een tijd van oorlog die voorafging aan het Edo-tijdperk. Hideyoshi Toyotomi, de veroverende koning, neemt de plaats in van de demonenkoning aan het hoofd van het land. Er zijn echter ook talloze andere heersers die azen op de troon. De driedelige reeks is vrij geïnspireerd op de helden van de Japanse geschiedenis, waaronder Hideyoshi Toyotomi, een Japanse vredes-tichter van nederige afkomst, die een groot samoerai-geslacht voortbracht.

DE SAMOERAI

De samoerai, de groep van aristocratische krijgers van Japan, was een van de hoogste sociale klassen van de Edo-periode. De krijgers dienden trouw te blijven aan hun erecode, de bushido (de weg van de krijger) die uit zeven deugden bestond: integriteit, dapperheid, medeleven, beleefdheid, eerlijkheid, loyaliteit en eer. Ze dienden de daimyō en de shōgun en werden geleidelijk krijgsbestuurders die de regering van het koninklijk hof vervingen..

DE EDO-PERIODE

De Edo-periode begint in 1600 met de machtsovername door Tokugawa Ieyasu (1543 -1616). In navolging van Oda Nobunaga (1534 -1582), een van de belangrijkste verenigende krachten van Japan, nam hij de leiding over een militaire factie en kreeg hij de controle over het land. Als shōgun, d.w.z. een grote generaal en de eerste minister van de keizer, bouwde hij de staat Edo (het huidige Tokio) op en dwong hij een lange periode van interne vrede af, wat economisch herstel mogelijk maakte. Iemitsu Tokugawa introduceerde de sakoku (de afsluiting van het land), een beleid dat buitenlanders verbood om het land binnen te komen of te verlaten zonder toestemming van de Japanners. Hierdoor werd het mogelijk om de handel te controleren en de positie van Japan in Centraal-Azië te versterken. In 1854 dwong US Navy Commodore Matthew Perry (1794 - 1858) de shōgun om een vredes- en vriendschapsverdrag te ondertekenen tijdens de Kanagawaconventie, waardoor westerlingen de Japanse havens Shimoda en Hakodate konden binnenvaren. In 1868 trad de laatste shōgun af, waardoor het keizerrijk kon worden hersteld.

HARNAS VOOR DE CAVALERIE, EINDE 16E EEUW

In de 14e eeuw werd een harnas van geledede metalen platen ontwikkeld, dat beter bestand was tegen krachtige wapens, maar ook erg zwaar was (tot 25 kilo). Vanaf de renaissance werd het harnas ook een rijkelijk versierd ceremonieel kledingstuk, dat bij opzichtige ceremonies werd gebruikt. Gevechtspanters bleven echter sober, met gladde vormen in glanzend, gepolijst staal om zwaardslagen af te weren. Naarmate vuurwapens meer verspreid werden, gingen militaire strategieën meer inzetten op groepen gewapende mannen, die efficiënter en minder duur waren dan ridders met dure harnassen. Cavalerie-eenheden bleven echter panters dragen. De missie van deze zware cavalerie was om door de vijandelijke linies te breken. De harnassen van deze ruiters waren dik genoeg om musket- en pistoolkogels te weerstaan. Ze waren voorzien van een borstplaat met een bolle centrale rand en armbuizen voor de onder- en bovenarm die met elkaar verbonden waren door elleboogkussens en aan de borstplaat bevestigd waren door latwerk bij de schouders. Vanaf de 16e eeuw, maar vooral in de 17e eeuw, onderscheidde dit cavaleriepantser zich door de 'kreeftentaart'-dijbeenbeschermers, die uit gelede segmenten bestonden om het bestijgen van een paard te vergemakkelijken.

TE ZIEN IN DE FILM ...

ELIZABETH: THE GOLDEN AGE VAN
SHEKHAR KAPUR, 2007.

De film 'Elizabeth: The Golden Age' werd in 2007 geregisseerd door Shekhar Kapur en is het tweede deel uit een reeks over Queen Elizabeth I van Engeland. Dit tweede deel gaat over haar rivaliteit om de troon met haar nicht Mary Stuart, Queen of Scots, en over haar strijd tegen Koning Filips II van Spanje. In 1585 wordt de regering van Elizabeth I bedreigd door het katholieke koninkrijk Spanje, een bondgenoot van Mary Stuart. De film toont Elizabeth I als een krijger-koningin die haar troepen in de strijd leidt met een zware cavalerie-uitrusting, typisch voor het einde van de 16e eeuw.

KAROLINGISCH ZWAARD (‘VIKINGZWAARD’)

De ontwikkeling van de bewapening naar de wapens die bekend zijn uit het feodale tijdperk begon in de Karolingische periode. Het Karolingische zwaard, dat beschouwd werd als het beste wapen van zijn tijd, was een lang, plat tweesnijdend snij- en steekwapen (tot 1 m lang). Het was geïnspireerd op het Merovingische zwaard en had een driehoekige pommel met een ring. Het zwaard was gemaakt van ijzer, een metaal dat buigzaam maar niet erg sterk was. Ter versteviging van het wapen verwerkten de smeden een hoeveelheid koolstof in de buitenste delen van de kling. De handel in deze zwaarden was streng gereguleerd en verboden in het buitenland, om te voorkomen dat ze in handen van Vikingsoldaten zouden komen (die uiteindelijk het Karolingische zwaard toch kopieerden). Hoewel alle vrije mannen van het Frankische Rijk in het leger moesten dienen, was het zwaard, dat duur was om te produceren, voorbehouden aan een bepaalde elite, terwijl de minder welgestelde strijders het moesten stellen met een bijl en een speer. Het zwaard was een stap in de richting van de professionalisering van de soldaten. In de 11e en 12e eeuw evolueerde het zwaard tot ridderzwaard.

TE ZIEN IN ...

DE VIDEOGAME ASSASSIN'S
CREED VALHALLA (UBISOFT, 2020)

Het videospel Assassin's Creed Valhalla uit 2020 speelt zich af aan het einde van de 9e eeuw tijdens invallen van Vikingen in Engeland. Dit spel draagt historische nauwkeurigheid hoog in het vaandel en bevat ook elementen uit de Noorse mythologie. In 885 krijgt de Noorse krijger Eivor bezoek van een vrouwelijke Vikingkrijger die een overval op Parijs beraamt. Ze vraagt Eivor om hulp om de Frankische keizer Karel de Dikke, die Engeland bedreigt, tegen te houden. Vervolgens voert hij verschillende veldslagen uit op Frankisch grondgebied. Van de 42 wapens die in het spel beschikbaar zijn, biedt het tweehandige Karolingische zwaard een uitstekende stabiliteit, een groot bereik en de mogelijkheid om veel schade aan te richten.

DE KAROLINGERS

De Karolingers waren een dynastie van Frankische koningen die van de 8e tot de 10e eeuw over West-Europa heersten. De naam is afgeleid van Karolus, de Latijnse naam van Karel Martel (circa 688-741), de voorvader van deze dynastie, en zijn kleinzoon Karel de Grote (742, 747 of 748-814), die zeker de meest illustere vertegenwoordiger van deze dynastie was. Het geslacht gaat terug tot 630, met het huwelijk van Ansegisel (602-679) en Begga van Andenne (615 - 693), waarmee het verbond van de Pippiniden (de Frankische dynastie van Austrasië - het noordoosten van het huidige Frankrijk) werd bezegeld. Hun zoon Pepijn van Herstal (635-714) was de vader van Karel Martel, die op zijn beurt de vader was van Pepijn de Korte (714-768), die in 754 de eerste koning van de Karolingische dynastie werd. Karel de Grote, de zoon van Pepijn de Korte, regeerde niet alleen gedurende een zeer lange periode maar behaalde ook enkele belangrijke militaire overwinningen. Bovendien ontwikkelde hij, door zich met christelijke geleerden te laten omringen, een nieuw idee van de staat, geïnspireerd door het Romeinse Rijk. Vanuit cultureel oogpunt staat de heerschappij van Karel de Grote bekend als een periode van 'Karolingische Renaissance': Latijn werd onderwezen, het gebruik van Karolingische kleine letters (gestandaardiseerd en leesbaar schrift) werd de norm en oude materialen waren een bron van inspiratie en werden opnieuw gebruikt in de kunst. Na de dood van Karels zoon Lodewijk de Vrome probeerde Lotharius, een van zijn drie zonen, het hele rijk in handen te krijgen en verklaarde hij zijn twee broers de oorlog. Het Verdrag van Verdun in 843 verdeelde het gebied van oost naar west in drie koninkrijken: Karel II de Kale kreeg West-Francië, Lotharius kreeg Midden-Francië, ook bekend als Lotharingen (een gebied dat zich uitstreckte van het huidige Italië tot Friesland) en Lodewijk de Duitser kreeg Oost-Francië (een groot deel van het huidige Duitsland).

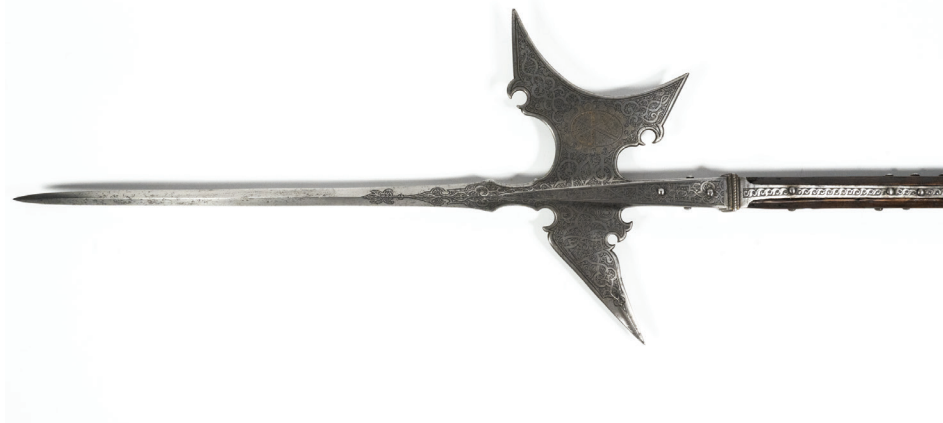
HELLEBAARD

Het woord 'Hellebaard' komt van het Duitse 'Helmbarte', wat een 'bijl met een steel' betekent. Het is een paalwapen, d.w.z. een wapen met bladen dat bestaat uit een lemmet of een metalen punt die vastzit aan een lang handvat dat een steel wordt genoemd. Het lemmet van hellebaarden heeft een bijlachtige vorm en een 'bec de corbin' (oud-Frans voor 'kraaienbek'). Vaak is het andere uiteinde voorzien van een stuk metaal dat als stomp wapen werd gebruikt. Het wapen is tussen de 1,70 m en 2 m lang en wordt vanwege zijn gewicht met beide handen vastgehouden in een man-tegen-mangevecht. Hoewel de oudste hellebaarden uit de metaaltijd stammen, worden ze voor het eerst vermeld in Zwitserland in de 14e eeuw. De hellebaard is een veelzijdig wapen dat gebruikt wordt door voetsoldaten in man-tegen-mangevechten tegen zowel infanterie als cavalerie. Dit wapen werd veel gebruikt door alle Europese legers van de late middeleeuwen tot de renaissance. Het begon rond de 17e eeuw van de slagvelden te verdwijnen en werd in de 18e eeuw vervangen door het bajonetgeweer.

TE ZIEN IN DE FILM ...

SUPER MARIO BROSS, MOVIE
VAN AARON HORVATH ET MICHAEL JELENIC, 2023

Deze animatiefilm draait rond de personages uit de Super Mario-videogames van Nintendo. De broers en loodgieters Mario en Luigi willen hun eigen bedrijf beginnen. Wanneer ze een overstroming in de straten van New York proberen te bestrijden, worden ze in een draaikolk getrokken door een mysterieuze groene slang. Luigi en Mario worden gescheiden en Mario wordt naar een wereld vol reuzenpaddenstoelen gekatapultteerd. Daar ontmoet hij Toad en prinses Peach, die hij helpt in de strijd tegen Koopa's Bowser, die het koninkrijk wil veroveren. In deze animatiefilm is prinses Peach niet langer de dame in nood die wacht om gered te worden door Mario, maar wordt ze afgeschilderd als een leider en actieheldin. Ze leidt een oorlogsraad, traint Mario in een hindernisbaan en is gewapend met een hellebaard.

INFO

+32 (0)4 221 68 17
infograndcurtius@liege.be
www.grandcurtius.be
Facebook : LeGrandCurtius

